

Dosarul nr. 2r-73/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Jud: A. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de apel Bălți (Jud: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

## DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Dumitru Mardari  
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Marian Pasat, reprezentat de avocatul Ion Ailoi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Marian Pasat împotriva lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-au restituit cererile de apel depuse de către Marian Pasat și Alexandr Umanschi,

### c o n s t a t ă :

La 02 ianuarie 2019, Marian Pasat a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Marian Pasat a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul părților a prejudiciului material în sumă de 23117,34 lei, a prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, a cheltuielilor de transport în sumă de 600 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de citare publică în sumă de 150 lei.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis parțial acțiunea înaintată de Marian Pasat.

S-a dispus încasarea, în mod solidar, din contul lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi în beneficiul lui Marian Pasat a prejudiciului material în sumă de 23117,34 lei, a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de transport în sumă de 961,51 lei.

S-a dispus încasarea, în mod solidar, din contul lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 843,52 lei.

În rest, pretențiile înaintate de Marian Pasat s-au respins ca neîntemeiate.

La 28 octombrie 2019, Alexandr Umanschi a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 31 octombrie 2019, Marian Pasat, reprezentat de avocatul Ion Ailoi, prin intermediul oficiului poștal a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Marian Pasat și Alexandr Umanschi. Sa comunicat apelanților despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Bălți a cererilor de apel în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate, iar Alexandr Umanschi să prezinte și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 632,64 lei, fiindu-le acordat termen până la 23 decembrie 2019, ora 16:00. S-a explicat apelanților că dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite.

Prin încheierea din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-au restituit cererile de apel depuse de Alexandr Umanschi și Marian Pasat, din motivul că apelanții nu sau conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 22 noiembrie 2019.

La 15 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal Marian Pasat, reprezentat de avocatul Ion Ailoi a declarat recurs împotriva încheierii din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, în partea în care a fost restituită cererea de apel depusă de Marian Pasat, la 04 noiembrie 2019 și pronunțarea unei noi încheieri de punere pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului, Marian Pasat a invocat că, la 29 noiembrie 2019, avocatul Ion Ailoi a luat cunoștință cu încheierea din 22 noiembrie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i stabilit termen până la 23 decembrie 2019, ora 16:00 să prezinte cererea de apel motivată.

Recurentul a menționat că, la 23 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal avocatul Ion Ailoi a depus cererea de apel motivată, însă, la 24 decembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel.

Astfel, a considerat că încheierea recurată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece a îndeplinit în termen cerințele instanței.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 24087 din 30 decembrie 2019, se confirmă faptul că Curtea de Apel Bălți a expediat participanților la proces copia încheierii din 24 decembrie 2019 (f.d. 119), fiind recepționată de către avocatul recurentului la 03 ianuarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 120).

Astfel, se constată că recursul declarat de către Marian Pasat, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl

consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Colegiul judiciar menționează că se va expune doar asupra argumentelor indicate în recurs și în partea ce vizează recurentul Marian Pasat.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 02 ianuarie 2019, Marian Pasat a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 01 octombrie 2019, a admis parțial acțiunea înaintată de Marian Pasat (f.d. 88, 91-93).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 octombrie 2019, Marian Pasat, reprezentat de avocatul Ion Ailoi, prin intermediul oficiului poștal a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. (f.d. 95-96).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Marian Pasat și Alexandr Umanschi. Sa comunicat apelanților despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Bălți a cererilor de apel în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicieii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate, iar Alexandr Umanschi să prezinte și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 632,64 lei, fiindu-le acordat termen până la 23 decembrie 2019, ora 16:00. S-a explicat apelanților că dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite (f.d. 100-102).

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 21564 se confirmă faptul că, la 26 noiembrie 2019, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentului Marian Pasat și a avocatului Ion Ailoi copia încheierii din 22 noiembrie 2019 (f.d. 103).

Astfel, instanța de recurs menționează că copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de avocatul recurentul Ion Ailoi la 29 noiembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 104), iar plicul expediat recurentului a fost restituit cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 105)

Ulterior, prin încheierea din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-au restituit cererile de apel depuse de Alexandr Umanschi și Marian Pasat, din motivul

că apelanții nu sau conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 22 noiembrie 2019 (f.d. 113-115).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 22 noiembrie 2019, referitor la prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Suplimentar, Colegiul învederează că, la 23 decembrie 2019, avocatul recurentului, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa instanței de apel, cererea de apel motivată, fiind înregistrată în cancelaria Curții de Apel Bălți la 26 decembrie 2019 (f.d. 116-118).

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că recurentul, fiind reprezentat de avocat a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Colegiul judiciar menționează că afirmația recurentului despre faptul că la 23 decembrie 2019, avocatul Ion Ailoi a expediat prin intermediul oficiului poștal cererea de apel motivată, nu constituie temei de a considera că acesta a îndeplinit în termen indicațiile stabilite de instanța de apel. Or, conform încheierii din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, Marian Pasat a fost obligat să depună apelul motivat până la 23 decembrie 2019, ora 16:00 în cancelaria instanța de apel.

În acest context, Colegiul judiciar consideră oportun să acorde o atenție deosebită dispozițiilor art. 112 alin. (4) Cod de procedură civilă, care prevăd că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în fața unei alte autorități, termenul se consideră expirat la ora care se încheie programul lor sau la care se încetează operațiunile respective.

Astfel, în cazul în care instanța de apel a stabilit data și ora, precum și locul (cancelaria Curții de Apel Bălți) până la care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească, iar în cazul în care se utilizează poșta electronică sau oficiul poștal, să se asigure că vor ajunge la destinatar până la data-limită stabilită de instanță. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, Marian Pasat și avocatul său Ion Ailoi trebuia să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în încheierea din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în care i-a fost fixat un termen-limită pentru prezentarea cererii de apel motivate.

Suplimentar, Colegiul remarcă faptul că în actul judecătoresc contestat, Curtea de Apel Bălți a identificat concret locul depunerii cererii de apel motivate și anume, cancelaria instanței de apel.

Prin urmare, depunând prin intermediul oficiului poștal cererea de apel motivată în ultima zi a termenului acordat de instanța de apel, Marian Pasat nu a îndeplinit indicațiile stabilite în încheiere, adică nu a depus actele solicitate în cancelaria instanței de apel, precum și nu s-a asigurat că acestea vor ajunge până la expirarea termenului stabilit în prealabil de către instanță.

Totodată, instanța de recurs decelează că lipsa unor acțiuni din partea recurentului și a avocatului său de la 29 noiembrie 2019 (data recepționării încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel) și până la 23 decembrie 2019, demonstrează faptul că nu au depus suficientă diligență pentru a prezenta cererea de apel în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurentul s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, fiind conștient de faptul că la 31 octombrie 2019 a depus cererea de apel nemotivată și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Un raționament subsidiar în susținerea acestei poziții constă în faptul că, având în vedere că avocatul recurentului Ion Ailoi a recepționat copia încheierii instanței de apel la 29 noiembrie 2019 și având la dispoziție 25 de zile până la 23 decembrie 2019, pentru depunerea cererii de apel motivate, urma să se conformeze indicațiilor instanței și să se asigure că cererea de apel va ajunge până la data stabilită. Or, potrivit art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nicio parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită

de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Marian Pasat, reprezentat de avocatul Ion Ailoi.

Se menține încheierea din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Marian Pasat împotriva lui Maxim Tofan și Alexandr Umanschi cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu